МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Допускається до захисту
Зав. кафедри технології кормів,
кормових добавок і годівлі тварин
назва кафедри
_____ Бомко В. С.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«5» 05 2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Аналіз технології виробництва яловичини у ФГ "Лещенко"
та переробки продукції у ТОВ "Міт Мікс" Київської області

Виконав Стефашин Роман Русланович _____
прізвище, ім'я, по батькові *підпис*

Керівник доцент Соболєва С.В _____
вчене звання, прізвище, ініціали *підпис*

Рецензент професор Ставецька Р.В _____
вчене звання, прізвище, ініціали *підпис*

Я, Стефашин Р.Р. засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2025

ЗМІСТ

	стор.
Завдання…….……..…….	3
Реферат……	4
Annotation……	5
Відгук керівника……	6
Вступ…….……	7
1. Вплив кормових факторів на ріст і розвиток відгодівельного молодняка великої рогатої худоби…….……..	9
1.1. Значення годівлі за вирощування молодняка великої рогатої худоби на м’ясо……..	9
1.2. Роль протеїну у живленні молодняка великої рогатої худоби……	12
1.3. Роль жирів у живленні молодняка великої рогатої худоби……	15
1.4. Повноцінна годівля і деякі показники обміну речовин у відгодівельного молодняка великої рогатої худоби……...	18
2. Матеріал і методика виконання роботи……..……..….	24
3. Результати власних досліджень……...……	26
3.1. Коротка характеристика ФГ “Лещенко”…….……...……	28
3.2. Аналіз технології вирощування молодняка великої рогатої худоби на м’ясо у ФГ “Лещенко”……..	29
3.3. Аналіз технології вирощування молодняка великої рогатої худоби на м’ясо у ФГ “Лещенко”……...……..	35
3.4. Технологічний процес виготовлення м’ясних консервів “Яловичина тушкована”……	37
4. Економічні показники……...……...	44
Висновки ……..…….…….	46
Пропозиції……	47
Список використаних джерел……...	48

РЕФЕРАТ

Стефашин Р.Р. Аналіз технології виробництва яловичини у ФГ "Лещенко" та переробки продукції у ТОВ "Міт Мікс" Київської області

Проаналізовано технологію виробництва яловичини у ФГ "Лещенко", що розташоване у с. Пії Обухівського району Київської області.

Використано аналітичні, розрахункові та економічні методи.

Підтверджено, що основним видом діяльності ФГ "Лещенко" є вирощування зернових і бобових культур, іншими – вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів; розведення великої рогатої худоби молочних порід. У господарстві розводять корів голштинської породи. Для виробництва яловичини, групу відгодівельного молодняка комплектують переважно із бичків (98 %). Близько 2 % відгодівельного поголів'я припадає на вибракувані телиці.

З'ясовано, що технологічний процес вирощування молодняка ВРХ на м'ясо включає три виробничі періоди: вирощування бичків до 6-місячного віку, дорощування – до 12-місячного віку і заключна відгодівля – до 16-18-місячного віку. Молодняк ВРХ до 4-місячного віку вирощується безприв'язно у групових станках, а з 4- до 16-18-місячного віку – у стійлах на прив'язі. У період дорощування бичків з 6- до 12-місячного віку у господарстві застосовують сінажно-концентратний тип годівлі молодняка, а у період заключної відгодівлі з 12- до 18-місячного віку – силосно-концентратний.

Доведено, що раціони молодняка ВРХ для кожного виробничого періоду повністю збалансовані за всіма основними поживними речовинами згідно деталізованих норм годівлі. Завдяки раціональній годівлі бичків усіх вікових груп, господарству вдається одержати у 18-місячному віці добре розвинених і вгодованих тварин живою масою більше 450 кг.

Зроблено висновок, що технологія виробництва яловичини, що використовується у господарстві, є ефективною, тому що виручка від реалізації відгодованих на м'ясо бичків дозволяє повністю покрити витрати на їх вирощування і одержати прибуток у сумі 226,12 тис. грн. Собівартість 1 ц живої маси молодняку ВРХ реалізованого на м'ясо становила 5714,01 грн. а рентабельність реалізованої продукції – 18,1 %.

Одержані результати можуть бути використані товарними господарствами різних форм власності, які займаються вирощуванням молодняка молочних порід великої рогатої худоби на м'ясо.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 50 сторінок, 7 таблиць, 1 рисунок, 6 формул, список використаних джерел із 50 найменування.

Ключові слова: бички, технологія, раціон, годівля, яловичина, ефективність.

ANNOTATION

Stefashin R.R. Analysis of beef production technology at the farming "Leshchenko" and product processing at LLC "Meat Mix" Kyiv region

The technology of beef production in the farm "Leshchenko", located in the village of Piya, Obukhiv district, Kyiv region, was analyzed.

Analytical, computational and economic methods were used.

It was confirmed that the main activity of the farm "Leshchenko" is the cultivation of grain and legume crops, others are the cultivation of vegetables and melon crops, root crops and tubers; breeding of dairy cattle. The farm breeds Holstein cows. For beef production, the group of fattening young animals is completed mainly from bulls (98 %). About 2 % of the fattening livestock are culled heifers.

It was found that the technological process of growing young cattle for meat includes three production periods: growing bulls up to 6 months of age, growing up to 12 months of age and final fattening up to 16-18 months of age. Young cattle up to 4 months of age are grown untethered in group stands, and from 4 to 16-18 months of age - in stalls on a leash. During the growing up of bulls from 6 to 12 months of age, the farm uses a hay-concentrate type of feeding for young cattle, and during the final fattening from 12 to 18 months of age - a silage-concentrate type. It has been proven that the rations of young cattle for each production period are fully balanced in all basic nutrients according to detailed feeding standards. Thanks to rational feeding of bulls of all age groups, the farm manages to obtain well-developed and fattened animals with a live weight of more than 450 kg at the age of 18 months.

It was concluded that the technology of beef production used in the farm is effective, because the proceeds from the sale of bulls fattened for meat allow to fully cover the costs of their cultivation and to obtain a profit in the amount of 226.12 thousand UAH. The cost price of 1 kg of live weight of young cattle sold for meat was 5714.01 UAH. and the profitability of the sold products is 18.1 %.

The results obtained can be used by commodity farms of various forms of ownership that are engaged in the cultivation of young dairy cattle for meat.

Bachelor's thesis contains 50 pages, 7 tables, 1 drawings, 6 formulas, list of used sources from 50 names.

Key words: young bulls, technology, diet, feeding, beef, efficiency/

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адлер О.О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с.

2. Андрєєва Г.І. Система формування економічних показників як база аналізу господарської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2014. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_3_62

3. Бомко В.С., Бабенко С.П., Москалик О.Ю. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник. Київ : «Аграрна освіта», 2010. 278 с.

4. Бомко В.С., Сиваченко Є.В., Сметаніна О.В. Корми і кормові добавки та ефективність їх використання в годівлі тварин: навчальний посібник. Біла Церква, 2023. 225 с.

5. Годівля сільськогосподарських тварин: методичні вказівки і робочий зошит. Ч. ІІ. Нормована годівля сільськогосподарських тварин / В.С. Бомко та ін. Біла Церква, 2019. 52 с.

6. Булгаков В.Е., Ященко М.Г. Годівля та утримання м'ясної худоби. Київ : Урожай, 1990. 216 с.

7. Вудмаска В.Ю., Дичко С.М. Годівля худоби на промислових комплексах. Київ : Урожай, 1974. 135 с.

8. Гніцевич В.А. Харчові технології. Технологія продуктів тваринного походження: навчальний посібник. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 246 с.

9. Денисенко М.П. Проблеми та перспективи розвитку м'ясного скотарства в Україні. *Ефективна економіка*. 2012. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1912

10. ДСТУ 4450:2005. Консерви м'ясні. М'ясо тушковане. Технічні умови. [Чинний від 2006-07-01]. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 16 с.

11. Заготівля кормів, нормована годівля тварин та профілактика аліментарних захворювань : навчальний посібник / П.З. Столярчук та ін. Львів : Добрий друк, 1911. 288 с.

12. Замінник молока для телят «Пурімілк». URL: http://kropyva.com.ua/product/3007010/

13. Зверев О.І., Галай Е.М., Хмарський Б.Г. Виробництво і використання замінників незбираного молока в годівлі телят. Київ : Урожай, 1986. 74 с.

14. Зінченко О.І. Кормовиробництво: навчальне видання. Київ : Вища освіта, 2005. 448 с.

15. Калачнюк Г.І. Збалансування кормів за протеїном. *Тваринництво України*. 1985. № 2. С. 22.

16. Китаєва А.П., Гусятинська О.О. Технологічні прийоми підвищення ефективності вирощування молодняку великої рогатої худоби молочного напряму продуктивності: монографія. Одеса, 2017. 128 с.

17. Костенко В.І. Технологія виробництва молока і яловичини: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.

18. Крижова Ю.П., Баль-Прилипко Л.В. Технологія м'ясних консервів: навчальний посібник. Київ : Основа, 2016. 556 с.

19. Кулик М.Ф., Бабійчук М.В., Хімич В.В. Раціональне використання зерна у годівлі сільськогосподарських тварин. Київ : Урожай, 1988. 88 с.

20. Кутас О.О. Сучасний стан та проблеми виробництва яловичини в Україні. *Проблеми економіки підприємств в сучасних умо*вах : матеріали Х-ї (Ювілейної) Міжнарод. наук.-практ. конф., присвяченої 130-річчю НУХТ, м. Київ, 23-24 травня 2014 р. Київ : НУХТ, 2014. С. 169-172.

21. Максаков В.Я. Годівля сільськогосподарських тварин. Київ : Урожай, 1986. 168 с.

22. Маменко О.М. До високих вагових кондицій особливості годівлі худоби. *Тваринництво України*. 1985. № 2. С. 25-26.

23. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві: навчальний посібник / О.О. Борщ та ін. Біла Церква : ТОВ «Білоцерківдрук», 2024. 310 с.

24. Носевич Д.К. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Технологія виробництва молока та яловичини». Київ, 2014. 83 с.

25. Палфій Ф.Ю., Катречко Л.І., Струк Л.Г. Зміни мікрофлори рубця у молодняка великої рогатої худоби. *Фізіологія і біохімія сільськогосподарських тварин*. 1972. № 19.С. 29-31.

26. Паспорт Ржищівської міської територіальної громади Обухівського району на 2024 рік. URL: https://rzhyshivska-gromada.gov.ua/news/1707226682/

27. Повозніков М.Г. Система виробництва яловичини у м'ясному скотарстві: монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2015. 444 с.

28. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І. Ібатуллін та ін. Київ : 2015. 422 с.

29. Практикум із спеціалізованого м'ясного скотарства: навчальний посібник / А.М. Угнівенко та ін. Київ : Аграрна освіта, 2010. 257 с.

30. Проваторов Г. В. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин. Суми : Університетська книга, 2019. 490 с.

31. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник. Суми, «Університетська книга», 2022. 510 с.

32. Проскуріна Н., Гнідкова А. (2022). Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. (43). URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1761

33. Розумей Т.М. Економічні проблеми виробництва м'яса великої рогатої худоби в Україні. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2010. Вип. № 1(26), Т. 2 . С. 202-208.

34. Рубан Ю.Д., Рубан С.Ю. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини: підручник. Харьков : Еспада, 2012. 800 с.

35. Системи утримання тварин: навчальний посібник / М.О. Захаренко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 424 с.

36. Скотарство і технологія виробництва та переробки молока і яловичини: підручник / Ю.Д. Рубан та ін. Київ : Мета, 2003. 368 с.

37. Столярчук П.З. Азот у раціонах молодняка. *Агропром Україна*. 1990. № 10. С. 48-49.

38. Столярчук П.З., Боярский Л.Г. Заготівля кормів і нормована годівля сільськогосподарських тварин. Львів. Каменяр, 1989. 174 с.

39. Столярчук П.З., Півторак Я.І. Злаково-бобові сумішки – високоврожайний корм для молодняка худоби / Матеріали II Міжнародного симпозіуму з питань гігієни тварин. Львів, 1996. С. 145-148.

40. Столярчук П.З., Сольман В.М. Годівля телят до шестимісячного віку. *Сільський господар*. 1996. № 1. С. 12-13.

41. Технологія м’яса та м’ясних продуктів: підручник / М.М. Клименко та ін. Київ : Вища освіта, 2006. 640 с.

42. Тимченко О.П. Підвищення м’ясної продуктивності великої рогатої худоби. Київ : Урожай, 1987. 124 с.

43. Угнівенко А.М., Колісник О.І., Кос Н.В. М’ясне скотарство: підручник. Київ : «ЦП Компринт», 2020. 536 с.

44. Угнівенко А.М., Костенко В.І., Чернявський Ю.І. Спеціалізоване м’ясне скотарство: навчальне видання. Київ : Вища освіта, 2006. 303 с.

45. Фізіологія сільськогосподарських тварин: підручник / В.В. Науменко та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 832 с.

46. Фізіологія сільськогосподарських тварин: практикум / А.Й. Мазуркевич та ін. Київ : «Мова книги», 2019. 240 с.

47. Фізіологія тварин: підручник / А.Й. Мазуркевич та ін. Вінниця : Нова Книга, 2010. 424 с.

48. Харчові технології: навчальний посібник у 2 ч. Ч. 1 / Ф.В. Перцевой та ін. Харків : ХДУХТ, 2019. 288 с.

49. Юлевич О.І.,. Крамаренко С.С., Пшиченко В.В. Фізіологія тварин: методичні рекомендації. Миколаїв, 2021. 96 с.

50. Юнацький М.О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. Ефективна економіка. 2018. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?Op=1&z=6232